

НЧ „ПРОСВЕТА 1899”

Адрес: с. Крушовица, общ. Мизия, обл.
Враца, ул. „В. Воденичарски“ № 17
Тел.: 0882 248375
Email: prosvetakr@abv.bg
Web: www.prosveta-kr.info
FB: www.facebook.com/prosvetakr

Отчетен доклад

за дейността на Народно читалище „Просвета1899“ за 2023год

Постоянен адрес:

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТА 1899”с. Крушовица
Ул.„В. Воденичарски” №17, обл. Враца, общ. Мизия, с. Крушовица – п.к. 3349
Email: prosvetakr@abv.bg
Web: www.prosveta-kr.info
FB: www.facebook.com/prosvetakr

Председател, секретар:

- Цветанка Кирилова Дамянова – председател читалищно настоятелство
GSM-0878584320
- Соня Тошкова Георгиева- секретар-библиотекар
GSM-0878783510

1.Брой жители в населеното място към 31.12.2023год., - съгласно подадена информация от служба «ГРАО» към Кметство с.Крушовица – 1 393жители

2.Брой регистрирани членове, събран членски внос: 59 регистрирани членове;

- Извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок: – 23.05.2023год. ,проведени срещи на ЧН –13

3.Дейност

Стратегическата цел, която си поставихме за отчетния период беше насочена към съхраняване и модернизирание на читалището като традиционно културно-просветно място, където хората могат да се занимават с творчество, да общуват. В съответствие на заложените цели, Устава, Културния календар, основните насоки в работата на читалището през изминалата година бяха свързани със запазване неговия авторитет и с надграждане на културната дейност чрез:

- поддържане на общодостъпна библиотека и насърчаване на четенето, на културния обмен и организирането на инициативи с иновативен характер;
- опазване и популяризиране на културното многообразие, на нематериалното културно наследство, традициите, фолклора и развитие на техния потенциал;
- създаване на добри условия за художественотворческо реализиране и изявя на действащите към читалището културни формации, състави и школи;
- поддържане и подобряване на материалната база в рамките на предоставената държавна субсидия и собствените финанси;
- разширяване на социалния обхват на читалищната дейност;
- диалог и партньорство с НПО и бизнеса за развитие на културните процеси;
- участия в проекти за устойчиво развитие на дейността и нейното финансово подпомагане;
- модернизирание на читалището като самоуправляваща се организация,

За постигане на своите цели читалището извършва основни дейности като:

1. Урежда и поддържа общодостъпни: библиотека и развитие на библиотечна дейност, читалня, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. Развива и подпомага любителското художествено творчество, организира самодейни художествени колективи, устройва концерти и спектакли;
3. Организира школи, кръжоци, курсове, клубове, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. Събира и разпространява местния фолклор;
5. Създава своя материална база за провеждане на дейностите;
6. Може да развива допълнителна стопанска дейност, свързваща предмета на основната им дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използват приходите от нея за постигане определените в устава им цели, и не разпределя печалба;
7. Предоставя компютърни и интернет услуги;
8. Създава и съхранява музейни колекции съгласно закона за културното наследство;
9. Образователна подкрепа за наваксване на учебен материал, предвид създалата се епидемиологична обстановка COVID-19.

За да постигне своите цели, читалището е планирало и осъществявало дейности в следните направления:

А/Библиотечно и информационно обслужване

Най-традиционната дейност на читалището от създаването му до днес е тази на читалищната библиотека. Днес, тя е пряко зависима от съвременните тенденции да бъде информационен център и част от изградената система на глобални библиотеки, като и да продължи да е място за широк достъп на читатели, желаещи да получат познание. Библиотеката е включена в Регистъра на обществените библиотеки в България.

- Библиотечен фонд на читалището към 31.12 2023год.– 9530 тома след направена проверка от РБ „Хр.Ботев“ и след обобщено оформяне и отчисляване на инвентарната книга библиотечния фонд

- Набавени библиотечни материали - 68 бр. книги - дарение

- Брой на абонираните периодични издания – 1 абонамент:

вестник „Враца днес“

- Брой на читателски посещения

- Заети библиотечни документи/регистрирани единици/- 536

- поддържане на общодостъпна библиотека и насърчаване на четенето, на културния обмен и организирането на инициативи с иновативен характер;
- опазване и популяризиране на културното многообразие, на нематериалното културно наследство, традициите, фолклора и развитие на техния потенциал;
- създаване на добри условия за художественотворческо реализиране и изявя на действащите към читалището културни формации, състави и школи;
- поддържане и подобряване на материалната база в рамките на предоставената държавна субсидия и собствените финанси;
- разширяване на социалния обхват на читалищната дейност;
- диалог и партньорство с НПО и бизнеса за развитие на културните процеси;
- участия в проекти за устойчиво развитие на дейността и нейното финансово подпомагане;
- модернизирание на читалището като самоуправляваща се организация,

За постигане на своите цели читалището извършва основни дейности като:

1. Урежда и поддържа общодостъпни: библиотека и развитие на библиотечна дейност, читалня, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. Развива и подпомага любителското художествено творчество, организира самодейни художествени колективи, устройва концерти и спектакли;
3. Организира школи, кръжоци, курсове, клубове, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. Събира и разпространява местния фолклор;
5. Създава своя материална база за провеждане на дейностите;
6. Може да развива допълнителна стопанска дейност, свързваща предмета на основната им дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използват приходите от нея за постигане определените в устава им цели, и не разпределя печалба;
7. Предоставя компютърни и интернет услуги;
8. Създава и съхранява музейни колекции съгласно закона за културното наследство;
9. Образователна подкрепа за наваксване на учебен материал, предвид създалата се епидемиологична обстановка COVID-19.

За да постигне своите цели, читалището е планирало и осъществявало дейности в следните направления:

А/Библиотечно и информационно обслужване

Най-традиционната дейност на читалището от създаването му до днес е тази на читалищната библиотека. Днес, тя е пряко зависима от съвременните тенденции да бъде информационен център и част от изградената система на глобални библиотеки, като и да продължи да е място за широк достъп на читатели, желаещи да получат познание. Библиотеката е включена в Регистъра на обществените библиотеки в България.

- Библиотечен фонд на читалището към 31.12 2023год.– 9530 тома след направена проверка от РБ „Хр.Ботев“ и след обобщено оформяне и отчисляване на инвентарната книга библиотечния фонд

- Набавени библиотечни материали - 68 бр. книги - дарение

- Брой на абонираните периодични издания – 1 абонамент:

вестник „Враца днес“

- Брой на читателски посещения

- Заети библиотечни документи/регистрирани единици/- 536

Недостатъчното финансиране на читалищната дейност е мотивация да се търсят нови възможности за финансиране чрез кандидатстване по подходящи проекти. Кандидатствахме с проекти, както следва:

- Към Министерство на културата по проект „Българските библиотеки съвременни центрове за четене и информираност 2023 год.“ към Министерство на културата за осигуряване на нова литература – одобрен, реализиран

4. Материална база

А/ Разгърнатата площ в кв. м за читалищна дейност.: 1600 кв.м

Б/ Брой места в салоните:

-Голям салон – 250 места, Малък салон – 100 места

-Разгърнатата площ на библиотеката в кв.м.: 100 кв.м

В т.ч. заемна за възрастни – кв.м.: 70 кв.м

Читалня – кв.м. : 30 кв.м

Други помещения /вкл. хранилище и коридор/ кв.м. : 35 кв.м

В/Техническа база

Техническата база на НЧ „Просвета 1899“ с. Крушовица, отговаря на всички изисквания съгласно разпоредбите на законодателството.

Съхраняването на сградите и изпълнението на всички указания на инспекцията по труда и за пожарна безопасност бяха ежедневна грижа. От съществено значение за успешната читалищна дейност бяха неотложните технически дейности, касаещи поддръжката и подобряване на материалната база.

През отчетната 2023 година са извършени редица поддържащи дейности по отношение на материалната база на читалището. Използвани са собствени средства за закупуване на материали и ръчно изработени тематични украси според празника .

През изтеклата година са закупени нови технически средства –1 брой принтер, озвучителна колона за обезпечаване на репетиции на детски танцов състав и на група за изучаване на народни хора, 2 броя тематични рокли, 1бр.тениска., закупени са стиропорени фигури с лика на Кирил и Методи плюс стойка за поставяне ,150м въже за подмяна на ръкави на сцена , 10м. червени и бял плат за изработване на мартеници за паркова зона. 1бр. диван за библиотека, /богледала, 6 табуретки, 6 закачалки за обновяване на интериора в двете гримьорни . Читалищната институция обезпечават всички културни мероприятия на територията на с. Крушовица. Поддържа се наличната техника по програма „Глобални библиотеки-България“ . Подсигурен е интернет достъп, както и консумативи за техниката.

Към сградата на читалището няма допълнително изградени съоръжения за физически достъп на хора с увреждания.

5. Субсидирана численост -3,14

Цялата тази дейност на читалището за отчетния период не би могла да се осъществи без ръководната, административната и творческа работа на Настоятелството, щатния и хоноруван състав, както и на работата по проекти.

Оперативния екип през периода наброява:

- 1 бр. секретар - библиотекар,
- 1бр. организатор худ. творческа дейност
- 1 корепетитор;

счетоводно обслужване – гражд. договор

6.Общ бюджет на читалището за предходната година –/2023 год./
50,800 лв. от тях:

- 45,521,00 е размера на субсидията, за финансовата 2023г.
- Наем на земя – 4 000лв.
- Проект книги МК – 1229,95 лв.

7.Управленческа инициатива при стопанисване на читалищната собственост и набиране на собствени приходи.

Читалището има своята завоювана позиция за работа в подкрепа на общността и през годините е спечелило доверието на хората . Те се уповават на своите корени като национални, социални, културни, образователни и информационни организации и отговарят на предизвикателствата на днешният свят. Работи с всички възрастови групи според техните потребности. Чрез компютърното си оборудване читалището се превръща в модерен център на културата.

Приходната част на финансовия бюджет за издръжка на НЧ „Просвета 1899“ с. Крушовица, освен от субсидията от Министерството на културата се допълва от средства получени от арендуване земя /50 дка /членски внос и дарители. Приоритетно Читалищното настоятелство ежегодно заплаща застраховка на сградния фонд, която при евентуални бедствия ще покрие щетите. Предвид криминогенната среда в с. Крушовица, като допълнителна сигурност читалището е обезпечено с 12 /дванадесет/ броя камери. Като допълнителна сигурност част от помещенията са обезпечени и със СОТ.

-Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията – през изминалата година - няма

- През изминалия период няма наложени санкции на читалището по чл. 31,32 и 33 от ЗНЧ

Организиране и участие в празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др.- Всички тези състави взеха дейно участие в следните празници:

21.01.2023г.- „Бабин ден”-пресъздаване на обичая, раздаване на символични подаръци на децата родени през изминалата година ,

13.02.2023г. –„ Трифон Зарезан” и „Свети Валентин”- пресъздаване на обичая за лозата, Украсяване на паркова зона с тематични фигури

01.03.2023г.- „Баба Марта”- Украсяване на паркова зона и алеите с тематични фигури и ръчно изработени мартеници , дърво- мартеница; посещение на Баба Марта в ДГ „Незабравка – филиал ”Здравец” и ОУ ”Христо Ботев”; Кметство всички търговски обекти на населеното място бяха подарени мартеници

03.03.2023г.,Трети март „– рецитал от самодейци

08.03.2023г –Кампания „Мама е кралица“ -раздаване на цветя на дамите в селото

24.04.-28.04.2023г.- „Седмица на детската книга” „Международен на детската книга”- четене на литературни произведения в библиотеката при НЧ”Просвета1899” и посещения в ОУ ”Хр. Ботев” и ДГ „Незабравка – филиал ”Здравец”, мултимедийни прожекции на приказки, изработване на книгоразделители и раздаване на децата.

08.04.2023.- „Лазаровден”-посещение от деца-лазарки от ОУ „Хр.Ботев” в НЧ”Просвета1899”

13.04.2023г.- „Великден”-Боядисване на великденски яйца с участието на най малките самодейци – Украсяване на паркова зона и алеите с тематични фигури

24.05.2016г.-„Ден на славянската писменост”-тематичен кът , празнична програма на външна сцена на площад проф. д-р Иван Митев участието на учениците от ОУ”Хр. Ботев”

25.05.2023г.- - Спасовден- селищен празник на село Крушовица, празнична програма - голям салон при НЧ“Просвета1899“ с. Крушовица с участието на самодейци, ученици от ОУ”Хр. Ботев”, ПК „Липов цвят“

01.06.2023г. – „Ден на детето”- организиране на празник с аниматори за всички деца на село Крушовица, поче27.08.2023г.- 195 години от рождението на Христо Г. Данов – основоположник на българското книгоиздаване - тематичен кът

01.06-23.08.2023г.-Летни занимания-ежедневно летни занимания с деца в с. Крушовица, четене на открито, рисуване, моделиране, кулинарни занимания /по план/

01.09.2023г.- 125 години от рождението на Димитър Талев- български писател и журналист- тематичен кът

17.09.2023г.- 125 години от рождението на Христо Смирненски, тематична презентация

11.10.2023г.- Седмица на четенето, четене на литературни произведения с децата от ОУ „ Христо Ботев“ с. Крушовица и децата от ДГ Незабравка база Здравец с. Крушовица

01.11.2023г.-Ден на народните будители- онлайн публикация, тематичен кът

13.11.2023г. – Световен ден на доброто – онлайн публикация, раздаване на ръчно изработени символични стикери

21.11.2023г.- Ден на християнското семейство – изработване на филмова лента с със участието на семейства от населеното място и тематични ръчно изработени картички от учениците от ОУ “Хр. Ботев“ с. Крушовица

03.12.2023г. – Ден на хората с увреждания- здравна беседа с Клуб на хора с неравностойно положение.

01.12. -23.2022г. - организиране на Коледни и новогодишни празницирпка

Читалищното Настоятелство и екипът ще продължат да работят за разширяване на кръга от партньори от различни културни институти, НПО, учебни заведения, за привличане на нови приятели и разработване на проекти и програми, обезпечавачи материалната база и дейността на читалището. Ще продължим да създаваме качествени конкурентноспособни културни продукти и ще ги презентираме. Читалище "Просвета 1899" е магическо място, където хората могат свободно да общуват и да се занимават с творчество. Тук всеки може да намери път за изява и да реализира онази част от себе си, която е останала в сянка поради обстоятелствата на живота. Във времето в което ни се налага да живеем читалищната институция се утвърждава все повече като ангажирана страна освен за културния живот и за социалния.

Председател на ЧН при НЧ
„Просвета 1899“ с.Крушовица:

Цв. Дамянова